

"Człowiek Ziemi, Ziemia człowiekowi" - Łukasz Bugała kl.3H

Człowiek i środowisko – to nieodłączne elementy naszego codziennego otoczenia. Żyjemy w środowisku, często je przeobrażamy pod własne potrzeby, jednak i środowisko potrafi kierować naszym życiem i bardzo często to robi. Jest to więc naprzemiennie.

Przyroda stwarza nam miejsce do życia, dostarcza pokarm, surowce oraz różne dobra. Człowiek nauczył się z nich korzystać, ale nie zawsze w sposób racjonalny i przemyślany.

Wpływ człowieka na środowisko

W temacie wpływu człowieka na środowisko bardzo ważny jest termin zwany **antropopresją**. Jest to negatywny wpływ człowieka na środowisko przyrodnicze. Dodatkowo niezwykle istotnymi pojęciami są:

- **Determinizm geograficzny** – jest to pogląd głoszący zależność człowieka od przyrody. Twórcą tej teorii jest Monteskiusz.
- **Nihilizm geograficzny** – głosi on niezależność człowieka od przyrody.
- **Posybilizm geograficzny** – próba pogodzenia obu skrajności – człowiek jest zależny od przyrody, ale jest w stanie ją modyfikować pod względem swoich zapotrzebowań.

Przedstawiają one różne poglądy na temat wizji zależności pomiędzy człowiekiem a przyrodą.

Przykłady negatywnego wpływu człowieka na środowisko:

- ocieplenie klimatu spowodowane rosnącym poziomem dwutlenku węgla (CO₂) w powietrzu poprzez zanieczyszczenia z fabryk, spalin, wycieków itp.
- zbyt duży wypas na stepach i sawannach, który powoduje pustoszczenie
- nadmierna eksploatacja złóż kopalnych i oceanicznych,
- wycinka lasów pod uprawy i w celu pozyskania drewna powodując niszczenie ekosystemów.

Przyczyny nasilania się konfliktu w relacji człowiek - środowisko przyrodnicze:

- pozyskiwanie surowców mineralnych,
- emitowanie zanieczyszczeń do atmosfery oraz przedostawanie się ich do gleby, np. w wyniku prowadzenia działalności przemysłowej i rolniczej,
- awarie i katastrofy skutkujące przedostawaniem się toksycznych substancji do środowiska,
- niewłaściwe gospodarowanie przestrzenią, np. budowa zakładów przemysłowych w miejscach, w których przyroda powinna być szczególnie chroniona.

Chemizacja środowiska

Wzrost zapotrzebowania na żywność wynikający ze zwiększania się liczby ludności oraz postęp naukowo-techniczny spowodowały, że w rolnictwie zaczęto stosować nawozy sztuczne, w których składzie znajdowały się trzy pierwiastki: azot, fosfor i potas. Dzięki nim gleby stawały się bardziej urodzajne, a plony – wyższe. Z biegiem czasu okazało się jednak, że nawozy sztuczne wywołują również wiele negatywnych skutków, np.:

- zaburzają równowagę biologiczną środowiska glebowego,
- obniżają jakość gleby (zarówno pod względem jej właściwości fizycznych jak i chemicznych),
- przedostają się wraz z wodami opadowymi do innych ekosystemów (ocenia się, że ok. 30% masy nawozów spływa do rzek, jezior i mórz) i powodują nadmierną **eutrofizację** (proces wzrostu żyzności wód, w wyniku którego następuje intensywny rozwój fitoplanktonu oraz roślinności wynurzonej i zanurzonej) zbiorników wodnych,
- wpływają na wzrost zanieczyszczenia powietrza.

Jednak środowisko także ma wpływ na życie ludzi. Przykładami takiego działania są m.in.:

- rolnictwo i prace rolnicze zależne od zmiennych warunków pogodowych,
- gęstość zaludnienia i poziom życia ludzi bardzo często zależny od klimatu występującego na danym terenie,
- siła wiejącego wiatru wpływająca na produkcję energii elektrycznej przez elektroniczne wiatrowe,
- poziom nasłonecznienia wpływający na produkcję energii elektrycznej przez instalacje fotowoltaiczne.

Często poruszonym tematem jest wpływ środowiska na zdrowie człowieka. Wielu ludzi narzeka na zmiany pogody powodujących zmęczenie, złe samopoczucie, bóle głowy. Jest to zjawisko coraz częściej występujące, a ludzi na nie cierpiących nazywa się meteopatami.

Ochrona środowiska

Według definicji naukowej ochrona środowiska to zespół idei, środków i działań mających na celu utrzymanie środowiska w stanie zapewniającym optymalne warunki bytowania, gwarantujące ciągłość najważniejszych procesów w biosferze. Polega na zapobieganiu lub przeciwdziałaniu szkodliwym wpływom działalności człowieka na środowisko.

W dzisiejszych czasach konieczne stało się nawiązanie współpracy międzynarodowej w dziedzinie ochrony środowiska i powołanie specjalnych organizacji. Ich celem jest koordynacja wysiłków zmierzających do skutecznego przeciwdziałania istniejącym i rosnącym zagrożeniom. Chodzi tu o gromadzenie odpowiednich funduszy, wymianę doświadczeń. Najważniejszymi z nich jest: WHO – Światowa Organizacja Zdrowia, FAO – Światowa Agencja do Spraw Wyżywienia i Rolnictwa, ILO – Międzynarodowa Organizacja Pracy, UNESCO – Organizacja Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury, UNICEF – Międzynarodowy Fundusz Pomocy Dzieciom, a wszystkie te organizacje zrzeszone są w ONZ.

Jednak każdy z nas może przyczynić się do ochrony środowiska. Wystarczy np.: segregować śmieci, oszczędzać wodę, kupować towary wielokrotnego użytku, zacząć jeść więcej roślin niż mięsa, oszczędzać energię, zrezygnować z plastikowych toreb, wybierać transport zbiorowy zamiast indywidualnego lub rower, kupować odpowiedzialnie i przemyślnie. Są to proste kroki, nie trzeba od razu realizować wszystkich tylko zacząć od jednego, później dwóch itd. Będzie to cegiełka budująca wielki system pozwalający na ochronę otaczającej nas przyrody. Jest to warte świeczki, ponieważ pozwoli to na zachowanie dla przyszłych pokoleń takiego domu, w jakim sami żyjemy. Warto podkreślić, że 22 kwietnia (dzień równonocy wiosennej) jest obchodzony jako Światowy Dzień Ziemi. Jest to inicjatywa ludzi świadomych zagrożenia dla środowiska płynącego z antropopresji. Jest on obchodzony na całym świecie i ma na celu promowanie postaw proekologicznych w społeczeństwie oraz podkreślenie wagi ochrony środowiska. Zdecydowanie warto włączyć się w jego obchody.

Bibliografia:

- [Ochrona środowiska - Definicja \(teraz-srodowisko.pl\)](#)
- [Wpływ środowiska na życie \(fundacjatribus.pl\)](#)
- [Definicja pojęcia - eutrofizacja \(ekologia.pl\)](#)
- [jpg \(247x228\) \(geografia24.eu\)](#)
- [ca70eeb2-ba62-460c-87f6-a32ff8e2813e_900_900 \(400x400\) \(quizizz.com\)](#)
- [save-the-planet-earth-day-700-167387124.jpg \(678x700\) \(redro.pl\)](#)
- Oblicza geografii 2. Podręcznik dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Zakres rozszerzony (wyd. Nowa Era)